

ELEMENTI I KRITERIJI OCJENJIVANJA – HRVATSKI JEZIK (2012./2013.)

PODRUČJA: jezik, književnost, izražavanje

JEZIK

Odličan (5)

Učenik je u cijelosti savladao gramatičko gradivo, ističe se na satovima obradbe jezičnih sadržaja. Imat će razvijeno gramatičko mišljenje. Sposoban je usvojeno teorijsko znanje primijeniti na izvojenim jezičnim primjerima, ali i u svakodnevnim jezičnim situacijama (primjerice, dati vlastiti primjer određenog jezičnog pojma). Odlično povezuje gradivo prethodnih razreda s novim gradivom. Sposoban je pregledno, jezgrovito i jasno izložiti određenu nastavnu jedinicu uz vlastite komentare i objašnjenja. Pisani mu je izraz gramatički i pravopisno pravilan ('dopuštene' pogreške uključuju zareze i nepravilnosti u rečeničnom ustrojstvu). Posebnu pozornost obraća njegovanju standardnoga jezika te se služi dodatnim izvorima znanja.

Vrlo dobar (4)

Učenik je savladao velik dio gradiva. Sustavno uči i rješava postavljene zadatke. Uči samo zadano i postiže rezultate na očekivanoj razini. Usvojeno teorijsko znanje može primijeniti na izdvojenim jezičnim primjerima. Prepoznaje jezične veze, ali teže sam izvodi zaključke o jezičnim problemima i pojavama. Sposoban je pregledno obraditi određenu jezičnu jedinicu i prezentirati je ostalim učenicima. Pisani izraz mu je gramatički i pravopisno pravilan (pogreške se pojavljuju u rečeničnom ustrojstvu i uporabi zareza te još nekih pravopisnih znakova). Njeguje standardni hrvatski jezik.

Dobar (3)

Učenik je savladao znatan dio gradiva, ali ne i cijelu jezičnu materiju. Usvojeno teorijsko znanje djelomično može primijeniti na jezičnim primjerima. Naučeno gradivo pamti i reproducira uz manje pogreške, ne uči redovito pa se gubi u opširnosti gradiva. Jezične veze uočava tek na razini prepoznavanja; teže izdvaja bitne podatke od manje bitnih; pisani izraz je solidan (bez pogrešaka u sklapanju rečenica, u pisanju velikog i malog slova, pisanju naziva i sl.) Obraća pozornost na jezične norme.

Dovoljan (2)

Učenik je savladao traženi minimum gradiva tako da postoje poteškoće u povezivanju određenih nastavnih jedinica i cjeline. Ne uči redovito. Usvojeno znanje primjenjuje na izdvojenim primjerima uz poteškoće. Ne uočava jezične veze i zakonitosti bez pomoći. Pisani izraz ima veće gramatičke pogreške (pisanje naziva, refleks jata, sročnost...). Ne obraća pozornost na jezične norme. Uz pomoć nastavnika postiže minimum prema unaprijed dogovorenim temama.

Nedovoljan (1)

Učenik nije savladao traženi minimum gradiva prema unaprijed dogovorenim temama. Ne može reproducirati teorijska znanja niti ih primijeniti u govoru i pismu. Ne uočava jezične veze i zakonitosti i ne posjeduje gramatičko mišljenje. Odbija pomoć i svaki oblik rada. Nema razvijeno gramatičko mišljenje i ne obraća pozornost na jezične norme. U pisanom izrazu ima brojne i ozbiljne pogreške (veliko i мало slovo, sklapanje rečenica, refleks jata, rečenični znakovi i sl.).

KNJIŽEVNOST

Odličan (5)

Učeniku su vrlo razvijene receptivne, raščlambene i interpretativne sposobnosti. Znanje mu je na najvišoj razini. Učenik je usvojio gradivo u cijelosti. Poznaje činjenice (autore, društveno-povijesni okvir stilskoga razdoblja, književne korpuse i autorske opuse). Razumije uzročno-posljedične veze, sposoban je komparativno analizirati književna djela i izvoditi samostalne zaključke. Povezuje književnost s ostalim umjetnostima. Primjenjuje književnoteorijske pojmove. Stvaralački pristupa književnim tekstovima. Uočava književnopovijesne zakonitosti, a značajke književnopovijesnih razdoblja uočava na pojedinim književnim tekstovima.

Vrlo dobar (4)

Učenik je usvojio velik dio gradiva; uspješno savladava programske sadržaje. Poznaje činjenice i sposoban ih je povezati s povijesnim i stilskim kontekstom, ali ne i kritički interpretirati unutar njega. Razina komparativne analize književnih djela uključuje samo neke segmente; zaključci su mu jednostavniji i nisu popraćeni kritičkim komentarima. Razvijene su mu raščlambene i interpretativne sposobnosti. Služi se književnoteorijskim pojmovima. Znanje mu je na očekivanoj razini.

Dobar (3)

Učenik je usvojio znatan dio gradiva; djelomično poznaje činjenice, ali ih ne zna komentirati i promatrati unutar šireg konteksta. Interpretacijske vještine uključuju prepoznavanje i određivanje temeljnih sastavnica analize (tema, kompozicija, stil, tehnike i sl.). Ne posjeduje solidnije kritičko mišljenje budući da slabije obrazlaže svoja zapažanja. Ima poteškoća pri kompariranju određenih djela i njihovih značajki. Ima razvijene interpretativne sposobnosti, a raščlambene se razvijaju.

Dovoljan (2)

Učenik je usvojio polovinu obrađenog gradiva (što je vidljivo iz bilješki i ocjena pismenih provjera). Tijekom ispitivanja pokazuje poznavanje najbitnijih činjenica i zadovoljava se minimalnim znanjem traženih podataka (u obliku nabranja autora i djela, književnih pravaca, časopisa, poetičkih obilježja i sl.). Ne posjeduje sposobnosti kritičke analize ili komparacije određenih djela; odgovori su mu jednostavni i kratki uz vrlo štura objašnjenja. Uz pomoć nastavnika otkriva ljepote umjetničkog teksta i uočava osnovne značajke stilskih razdoblja.

Nedovoljan (1)

Učenik nije usvojio obrađeno gradivo (što je vidljivo iz nedovoljnih ocjena pisanih provjera). Tijekom ispitivanja ne može reproducirati tražene podatke (o autorima, djelima, književnim razdobljima, poetičkim obilježjima i sl.). Ne svladava značajke književnopočitljivih razdoblja te ih je u nemogućnosti prepoznati na umjetničkim tekstovima. Nije sposoban primijeniti teorijska znanja na ulomak ili djelo. Odgovori su mu nesuvisli i nepovezani. Nema razvijene receptivne, raščlambene ni interpretativne sposobnosti. Ne pokazuje zanimanje ni na nastavnikov poticaj.

IZRAŽAVANJE

Odličan (5)

Učenik ima visok stupanj usvojenosti pravopisne, pravogovorne i stilističke norme. Ima bogat rječnik. Pravilno i primjereno slaže rečenice te oblikuje tekst. Ne čini veće gramatičke pogreške (osim zareza i manjih stilskih nepravilnosti). Izrazita mu je kreativnost, stoga su pisani radovi sadržajno originalni i kompozicijski zaokruženi (tema obrađena s jasnim uvodom, razradom i završetkom). Pokazuje sklonost interpretativnom čitanju. U potpunosti svladao kompoziciju eseja i njegovo pismeno oblikovanje.

* Prikupio je pet pluseva redovitim čitanjem lektire, aktivno i promišljeno pristupao obradama tema.

Vrlo dobar (4)

Učenik uspješno ovladava gramatičkim i pravopisnim normama. Pokazuje visoku razinu pismenosti i usmenog izlaganja (točnost i preciznost u izražavanju, rečenice koje jasno izriču misli i sročne su). Izostanak većih gramatičkih pogrešaka, kompozicijska preglednost (tekst koji se čvrsto drži teme); jasan i dosljedno proveden stil. Pravilno primjenjuje stečena znanja. Pisani izraz mu je bogat, sadržajno zanimljiv i kompozicijski su radovi zaokruženi, no pišući esej ne obrađuje detaljno ili uopće dvije smjernice. Razvijene su mu govorne sposobnosti.

* Prikupio je četiri plusa čitanjem lektire te aktivno pristupao obradama tema.

Dobar (3)

Učenik pokazuje solidnu razinu pismenosti i usmenog izlaganja (bez pogrešaka u sklapanju rečenica, pisanju velikog i malog slova, pisanju naziva i sl.); kompozicijska preglednost. Učenik ovladava jezičnim gradivom. Pisani izraz i sadržaj su jednolični. Nepravilno piše i izgovara nenaglasnice. U pisanju čini manje pravopisne pogreške ili ih općenito nema puno. Pisani su radovi kompozicijski zaokruženi, ali pišući esej ne obrađuje detaljno ili uopće tri smjernice.

* Prikupio je tri plusa čitanjem lektire.

Dovoljan (2)

Učenik pokazuje zadovoljavajuću razinu pismenosti i usmenog izlaganja (bez pogrešaka u slaganju i vođenju rečenice i gramatičkoj jasnoći). Vidljiv je cilj u obradi teme. Gradivo uglavnom reproducira u usmenom i pisanom izražavanju. Koristi lokalizme i žargonizme. Nepravilna je rečenična intonacija. Grijesi u pravopisu. Rječnik mu je siromašan, rukopis teško čitljiv, a u pisanim radovima nedostaje kompozicijska zaokruženost. Pišući esej obrađuje pola od zadanih smjernica.

* Prikupio je dva plusa čitanjem lektire.

Nedovoljan (1)

Pisano i usmeno izražavanje pokazuje kako učenik nije usvojio osnovne pravopisne, pravogovorne, gramatičke, leksičke i stilističke norme. Ne razumije zakonitosti teksta (bilo onoga koji pisano analizira bilo onoga koji sam mora

napisati); ne obraduje traženu temu i vrlo se teško izražava. Rječnik mu je vrlo siromašan. Nije svladao pisanje prema pravilima ustroja kompozicije, rukopis je nečitak. Pišući esej ne obrađuje pola od zadanih smjernica.

* Prikupio je tri minusa nečitanjem lektire, nemanjem domaće zadaće i/ili neradom na satu.

ŠKOLSKE ZADAĆE

Iz školskih zadaća učenici dobivaju dvije ocjene:

1. ostvarenost teme, sadržaj, stil i kompozicija, 2. pravopisna i gramatička točnost, urednost i čitljivost. Srednja se ocjena upisuje u rubriku izražavanje.

Napomena:

* **Evidencija u obliku pluseva i minusa.**

Nastavnici nisu obvezni voditi evidenciju u obliku +/--. Oni nastavnici koji se odluče za to, dužni su učenici objasniti kriterije na prvom satu. Broj pluseva/minusa za određenu ocjenu donosi nastavnik.

Evidencija služi za praćenje kontinuiranog rada učenika kod kuće i na nastavi. Ukoliko učenik dobije unaprjed određeni broj minusa iz nečitanja lektire, nemanja domaće zadaće i/ili nerada na satu (prof. će voditi evidenciju u obliku tablice) u ovu će mu se rubriku upisivati negativna ocjena.

Učenik na satu može zaraditi i pluseve za aktivno sudjelovanje, pokazano znanje ili rad u skupini, a kada skupi pet pluseva u ovu mu se rubriku upisuje odlična ocjena.

LEKTIRE (ocjena se upisuje u rubriku književnost ili izražavanje ovisno o procjeni nastavnika tj. obliku provjere pročitanoga)

ODLIČAN

Učenik na vrijeme pročita svako zadano djelo te izrazito aktivno sudjeluje u interpretaciji djela na satu. Argumentirano iznosi stavove, uspješno koristi citate i parafraze, otkriva prenesena značenja i stilske značajke djela. Aktivno sudjeluje u kreiranju nastavnoga procesa (rasprave, plakati, prezentacije i sl.).

VRLO DOBAR

Zadana djela čita na vrijeme i aktivno sudjeluje na satima lektire. U potpunosti razumije sadržaj djela, uočava problemske situacije, no nema uvijek izražen kritički stav. Pokazuje sposobnost aktualizacije sadržaja i povezivanja sa svakodnevnim životom.

DOBAR

Učenik redovito čita i djelomično razumije sadržaj pročitanoga djela. Ponekad je aktivan na satu i sudjeluje u interpretaciji. Povremeno iznosi vlastito mišljenje, no nema razvijenu sposobnost kritičkoga mišljenja. Uz manju nastavnikovu pomoć, otkriva višeslojna značenja i aktualizira sadržaje.

DOVOLJAN

Ne čita redovito ili čita djelomično (preskače odlomke, opise i sl.). Najčešće se služi skraćenim sadržajima (priručnici za lektiru, internet) koje reproducira bez razvijenoga kritičkoga mišljenja. Poznavanje djela svodi se na poznavanje likova i osnovne fabule, no ne prepoznaje stilske osobine i vrlo teško, uz nastavnikovu pomoć, povezuje s obrađenim književnim gradivom.

NEDOVOLJAN

Ne čita zadana djela. Ne reagira na motivaciju i nastavnikov poticaj i ne sudjeluje u interpretaciji djela na satu. Elemente djela nije u stanju povezati s obrađenim književnim gradivom i interpretirati ga u kontekstu stilskoga razdoblja.

KRITERIJI OCJENJIVANJA PISANIH ISPITA:

Za pozitivnu ocjenu, učenik na pisanoj provjeri znanja treba postići najmanje 50% ukupnog broja bodova. Priznat će se samo odgovori koji su sadržajno, pravopisno i gramatički točni.

ZAKLJUČIVANJE OCJENA NA KRAJU NASTAVNE GODINE

Presudan je odnos pozitivnih i negativnih ocjena. Da bi imao zaključenu pozitivnu ocjenu, učenik treba imati bar jednu pozitivnu ocjenu više od negativnih. Tada se računa srednja ocjena.

Ako učenik ima više negativnih od pozitivnih ocjena, zaključuje se negativna ocjena (ne računa se srednja).

Dodatak na Školskom stručnom vijeću 27. 6. 2013.

Članovi Stručnog vijeća dogovorili su se da učenik ima pravo samo jednom ispravljati negativnu ocjenu iz određene cjeline.

Dodatak na Školskom stručnom vijeću 12. rujna 2017. godine

Stručno vijeće je donijelo odluku da obje ocjene iz eseja moraju biti pozitivne kako bi se računala i upisivala u rubriku srednja ocjena. Ukoliko je učenik dobio barem jednu negativnu ocjenu iz eseja, u rubriku se upisuje negativna ocjena, bez obzira na to koja je druga ocjena.